

**Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2018

Nazwa kwalifikacji: **Organizacja i prowadzenie eksploatacji złóż podziemnych**

Oznaczenie kwalifikacji: **M.39**

Numer zadania: **02**

Wypełnia zdający

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Numer PESEL zdającego*

M.39-02-19.01

Czas trwania egzaminu: **120 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2019
CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz KARTĘ OCENY na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Złoże miedzi typu pokładowego eksploatowane jest systemem komorowo-filarowym z ugięciem stropu. Złoże rozcina się komorami i pasami z wydzieleniem filarów technologicznych o podstawowej geometrii $5,0 \div 10,0 \text{ m} \times 6,0 \div 38,0 \text{ m}$. Szerokość wyrobisk (mierzona pod stropem) wynosi około 7,0 m a ich wysokość do 5,0 m. Filary technologiczne z ostatniego rzędu, przed zrobami, rozcina się wcinkami na mniejsze filary. Powstałe w ten sposób filary podporowe przybiera się do wymiarów resztkowych i pozostawia w zrobach jako podpory stropu. Czynności cyklu wybierania komory rozpoczynają się urabianiem za pomocą MW, a kończą likwidacją pustki poeksploatacyjnej. Czynności wiercenia i nabijania otworów, ładowania urobku, odstawy urobku, obrywki stropu i ociosów oraz zabezpieczania stropu i ociosów obudową kotwową wykonują maszynami samojezdnymi operatorzy SMG. Przewietrzanie fontu eksploatacyjnego odbywa się obiegowym prądem świeżego powietrza oraz z zastosowaniem wentylacji odrębnej.

W przodku wybierkowym na 4 zmianach górnik przodowy pola i podległa mu załoga wykonują czynności technologiczne jedna po drugiej w sposób cykliczny.

Na podstawie danych i rysunków zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym zapisz:

- czynności cyklu wybierania komory oraz ich opis w tabeli 1,
- nazwy, ilości i oznaczenia w tabeli 2,
- nazwy elementów oznaczonych na rysunku w tabeli 3,
- metody ograniczania zagrożenia tąpnięciami w polu eksploatacji w tabeli 4,
- formę organizacji robót, system pracy i stanowiska pracy w przodku wybierkowym w tabeli 5.

Maszyzny i urządzenia stosowane w kopalniach podziemnych oraz sposoby wykonywania wybranych czynności

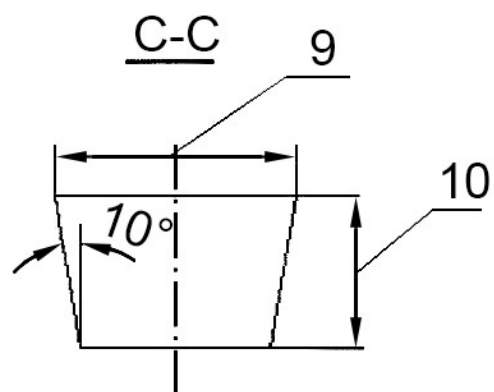
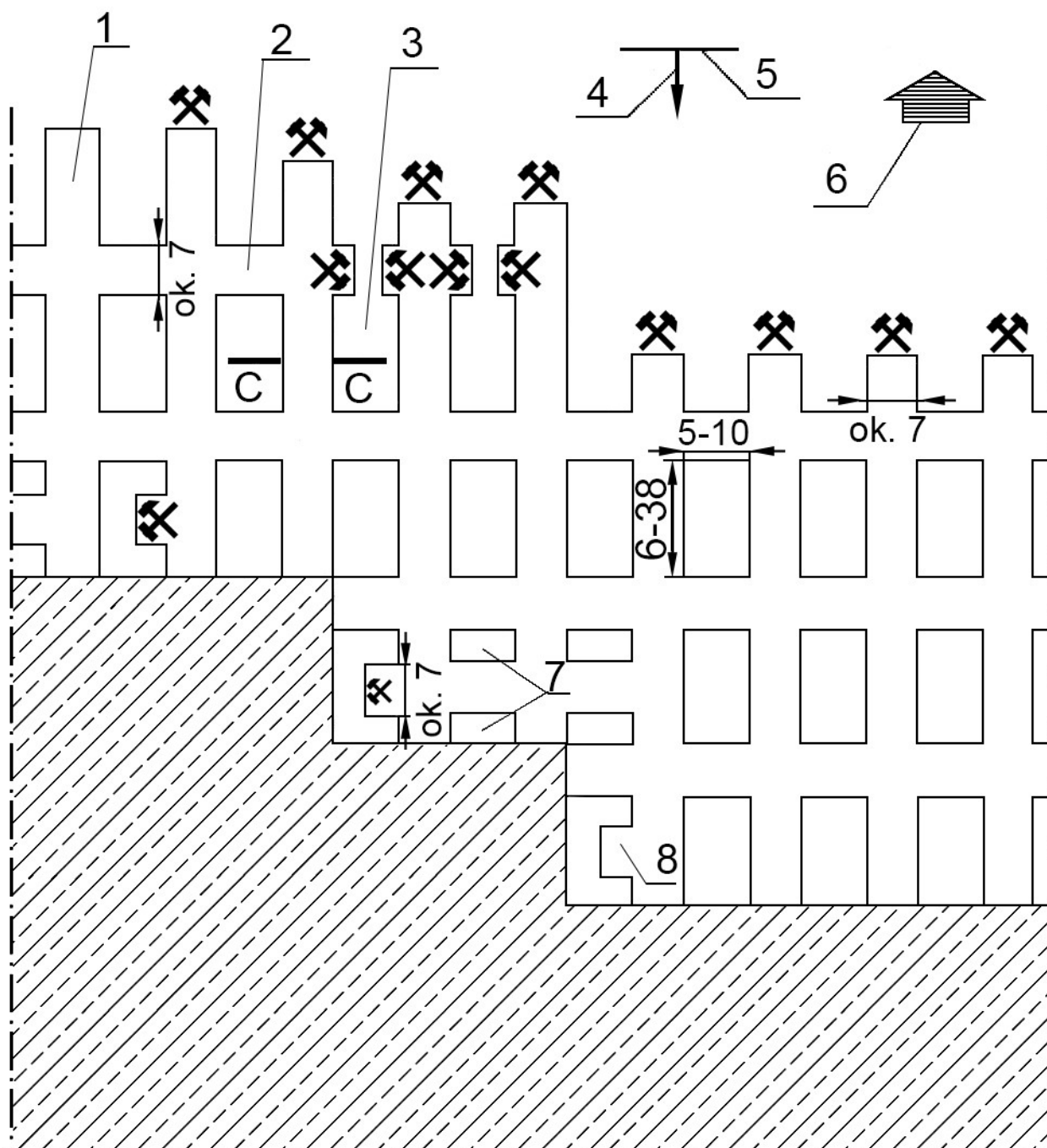
- samojezdny-wóz - CB4-20TB - SWPS - SWB-900B - SWK-1HS - SWW-1/1H - SWON - wóz strzelniczy WS-170	- podszkawkę hydrauliczną - kotwiami ekspansywnymi - lutniami elastycznymi i wentylatorem wolnostrumieniowym WOR-125 - ładowarka kołowa przegubowa LK-1M - z ugięciem stropu - obiegowym prądem powietrza

Przykładowe elementy metryki strzałowej

- Miejsce wykonywania roboty strzałowej: **rejon przodków EW - 10 ÷ 16**
- Rodzaj robót: **strzelanie urabiające – pierwszy strzał**
- Zagrożenia naturalne: **wodne – III stopień,**
tępaniami – II stopień
- Stosowane środki strzałowe: **ERGODYN 22E, EMULINIT 2**
- Środki inicjujące: **ZE, ZNE, LD**
- Sposób łączenia ZE: **równoległo-szeregowe skupione**
ZNE: **zgodnie z instrukcją**
- Sposób inicjowania: **tylny**
- Ilość otworów strzałowych: **30**

9. Maksymalny ładunek MW	Nabojowany [kg]	Luzem [kg]
10. Średnica otworów	45 ÷ 64 mm	45 ÷ 64 mm
11. Długość otworów	3,0 m	3,0 m
12. Maksymalnie w otworze	3,0 kg	3,0 kg
13. Maksymalnie w przodku	75 kg	90 kg

- Przybitka otworu strzałowego: **brak, zgodnie z zarządzeniem KRZG**
- Stosowany sprzęt strzałowy: **TZK-350N, TZK-350**
YnDYp-G 2x6, YDYp 2x2,5, YDYp 2x1,5, SDY
OSC-1, OSH-1
JD-1

Rysunek. Schemat systemu komorowo-filarowego z ugięciem stropu

Wybrane metody ograniczania i zapobiegania zagrożeniom w kopalni podziemnej

- czujniki spiętrzenia urobku i temperatury na przenośnikach taśmowych
- dobór odpowiednich wymiarów filarów międzykomorowych
- pomiary stężeń gazów na stacjach pomiarowych
- stosowanie właściwego systemu wybierania i odpowiedniej technologii urabiania
- pomiary wskaźnika desorpcji metanu
- wyposażenie stanowisk operatorów maszyn samojezdnych w odpowiednio wytrzymałe zabezpieczenia
- ograniczanie do niezbędnych potrzeb ruchu ludzi i maszyn
- opylanie pyłem kamiennym lub zmywanie wodą przodków przed strzelaniem
- taśmy przenośników wykonane z materiału trudnopalnego
- wyznaczanie w każdej strefie usytuowanej przy zrobach sąsiedniego pola dwóch dróg ewakuacji dla pracowników w polach eksploatacyjnych zamykających, zlokalizowanych w strefie szczególnego zagrożenia tąpnięciami
- odprężanie górotworu robotami strzałowymi technologicznymi lub specjalnymi
- stosowanie frontów eksploatacyjnych o odpowiednio dobranych długościach
- zwiększenie intensywności przewietrzania
- pomiary stężeń zapylenia

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będzie 5 rezultatów:

- wykaz czynności cyklu wybierania komory oraz ich opis – tabela 1,
- metryka strzałowa – fragment – tabela 2,
- nazwy elementów systemu komorowo-filarowego z ugięciem stropu – tabela 3,
- metody ograniczania zagrożenia tąpnięciami w polu eksploatacji – tabela 4,
- forma organizacji robót, system pracy i stanowiska pracy w przodku wybierkowym – tabela 5.

Tabela 1. Wykaz czynności cyklu wybierania komory oraz ich opis

Lp.	Czynności cyklu wybierania komory	Nazwy i typy maszyny, sposób wykonania
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		

Tabela 2. Metryka strzałowa – fragment

Wyszczególnienie		Nazwa/ilość/oznaczenie
Zagrożenia naturalne		
Środki strzałowe		
Środki inicjujące		
Ilość otworów strzałowych		
Maksymalny ładunek MW w otworze		
Maksymalny ładunek MW luzem w przodku		
Sprzęt strzałowy	Zwierak	
	Zapalarki	
	Przewody strzałowe	
	Omomierze	

Tabela 3. Nazwy elementów systemu komorowo-filarowego z ugięciem stropu

Oznaczenie na rysunku	Nazwa elementu
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Tabela 4. Metody ograniczania zagrożenia łąpaniami

Metody	

Tabela 5. Forma organizacji robót, system pracy i stanowiska pracy w przodku wybierkowym

Forma organizacji robót	
System pracy	
Stanowiska pracy w przodku wybierkowym	